

Provtagningsanvisning Histologi Colon - Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län eller remiss PAD histopatologi
Provtagning	<p>Ange på remiss:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insändaren anger indikation för provtagning (anamnes inklusive symptom och sjukdomsduration, diagnos, typ av behandling och frågeställning) • Endoskopiska fynd och bedömning anges. • Om biopsier tas från olika delar av kolon ska tagställen noggrant anges. Framförallt vid utredning av misstänkt IBD rekommenderas minst 2 biopsier från minst 5 olika tagställen längs colon inklusive rektum och ileum i separata provrör, företrädesvis innan behandling. Vid påvisbar aktivitet av kolit är det av diagnostiskt värde att histologiskt verifiera en ev. diskontinuerlig inflammation. Detta gör att biopsier bör tas från såväl inflammatoriskt förändrade områden som områden med endoskopiskt normal slemhinna. <p>Provet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biopsier fixeras omedelbart i 10 % neutral buffrad formalin (4 % formaldehyd). • När det gäller operationspreparat vid operationsindikation kolit bör kolonpreparat klippas upp i antimesenteriellt område och rektumpreparat i sitt främre omfång och därefter fästas upp på korkskiva eller dylikt före fixering. • Om det operativa ingreppet avser koloncancer klippas tarmen upp fram till ca 1 cm proximalt och distalt om tumörområdet men ej igenom detta, för att på ett optimalt sätt kunna bedöma serosaytan och avstånd till resektionsytan i mesokolon. Vid rektalcancer lämnas alltid mesorektum intakt för optimal bedömning av den cirkumferentiella resektionsytan (CRM).

Förvaring/Transport	Provet fixeras i 4 % formaldehyd, 10x preparatets storlek
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk Patologi och Cytologi
Referensintervall	Ej tillämpligt
Svarstid	Inom 20 arbetsdagar
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Vid eventuell efterbeställning, kontakta patologen
Patientinformation	Ej tillämplig
Biobanksprov	Ja
Kommentarer/Övrig upplysning	Ej tillämpligt
Medicinsk bakgrund/indikation	<p>Histopatologisk undersökning av colon kan göras på såväl biopsier som operationsmaterial. Slemhinnebiopsier som tas vid endoskopisk undersökning analyseras avseende förekomst av inflammation (colit), precancerösa förändringar (dysplasi) och tumörsjukdom (cancer). Slemhinnepolyper klassificeras (inflammatoriska, hyperplastiska, adenom, cancer) och bedöms avseende radikalitet. Operationspreparat analyseras avseende förekomst av inflammatorisk sjukdom (kronisk IBD) respektive tumörsjukdom. Vid tumörsjukdom karaktäriseras denna enligt riktlinjer i det nationella vårdprogrammet, TNM, WHO och KVASt. Vanliga indikationer för provtagning är mikroskopisk kolit, kronisk IBD och ischemisk kolit samt dysplasi, cancer, cancerstadium, mikrosattelinstabilitet och genetiska förändringar.</p>

Revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2022-06-01	6	Lagt till rubriken Revideringar. Uppdaterat länk.
2023-05-09	7	Ändrat upprättare, granskare och slutgranskare.